

ส่วนที่ 3 ฐานะการเงินและผลการดำเนินงาน

13. ข้อมูลทางการเงินที่สำคัญ

สรุปรายงานการสอบบัญชี

ผู้สอบบัญชีที่ได้รับอนุมัติจากที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้น ประจำปี 2562 คือ นายศุภชัย ปญญาวัฒน์ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ทะเบียนเลขที่ 3930 หรือนางสาวกรองแก้ว ลิ้มปิกิตติกุล ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ทะเบียนเลขที่ 5874 หรือนายณัฐวุฒิ สันติเพชร ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ทะเบียนเลขที่ 5730 แห่งบริษัท สำนักงาน อีวาย จำกัด เลขที่ 193/136-137 ชั้น 33 อาคารเลครัชดา ถนนรัชดาภิเษกตัดใหม่ กรุงเทพมหานคร 10110 โทรศัพท์ (66) 0 2264 0777 และ (66) 0 2661 9190 โทรสาร (66) 0 2264 0789-90 และ (66) 0 2661 9192

รายงานการตรวจสอบบัญชีของผู้สอบบัญชี ในปี 2560 ปี 2561 และปี 2562 ได้แสดงความเห็นอย่างมีเงื่อนไขต่องบการเงิน เนื่องจากถูกจำกัดขอบเขตโดยสถานการณ์ ในปี 2561 ถูกจำกัดขอบเขตโดยสถานการณ์สำหรับเหตุการณ์ดังนี้

บริษัทผู้ให้สัมปทานแห่งหนึ่งได้ระงับการจ่ายชำระยอดคงค้างค่าบริการจากการให้บริการภายใต้สัญญาร่วมลงทุนระหว่างบริษัทย่อยแห่งหนึ่งกับบริษัทผู้ให้สัมปทานกับบริษัทย่อยดังกล่าว เป็นจำนวนเงิน 2,518 ล้านบาท เนื่องจากยังมีข้อโต้แย้งในวิธีการคำนวณอัตราส่วนแบ่งรายได้กับบริษัทย่อยดังกล่าว บริษัทย่อยได้นำข้อโต้แย้งดังกล่าวเสนอเป็นข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ ต่อมาเมื่อวันที่ 19 สิงหาคม 2559 บริษัทผู้ให้สัมปทานยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการเรียกร้องให้บริษัทย่อยดังกล่าวคืนเงินส่วนแบ่งรายได้ที่ได้รับเกินตามสัญญาร่วมลงทุนเดียวกันนี้ พร้อมเรียกค่าเสียหายเป็นจำนวนรวมประมาณ 9,931 ล้านบาท ซึ่งในเดือนพฤษภาคม 2562 บริษัทย่อยดังกล่าวได้รับคำชี้ขาดจากสถาบันอนุญาโตตุลาการให้บริษัทผู้ให้สัมปทานชำระยอดคงค้างทั้งจำนวน 2,518 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยจำนวน 877 ล้านบาท (คำนวณในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี จนถึงวันที่เสนอข้อพิพาท) รวมเป็นจำนวนเงินประมาณ 3,395 ล้านบาท และคิดดอกเบี้ยสำหรับยอดคงค้างดังกล่าวในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี ต่อไปจนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น และให้บริษัทย่อยดังกล่าวชำระเงินค่าเสียหายแก่ผู้ให้สัมปทานเป็นจำนวนเงิน 16 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี จนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น แต่บริษัทผู้ให้สัมปทานไม่เห็นด้วยและได้ยื่นคำร้องขอเพิกถอนคำชี้ขาดสถาบันอนุญาโตตุลาการต่อศาลปกครองกลางแล้ว บริษัทย่อยดังกล่าวจึงยังไม่พิจารณาบันทึกรายการที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติมจากคำชี้ขาดดังกล่าว และเมื่อวันที่ 26 สิงหาคม 2559 บริษัทผู้ให้สัมปทานยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ เรียกร้องให้บริษัทย่อยดังกล่าวและบริษัทย่อยอีกแห่งหนึ่งชำระค่าใช้จ่ายและค่าเสียหายพร้อมดอกเบี้ย และค่าเสียหายโอกาสในการประกอบธุรกิจจำนวนรวมประมาณ 258 ล้านบาท ซึ่งในเดือนพฤศจิกายน 2562 บริษัทย่อยทั้งสองแห่งได้รับคำชี้ขาดจากสถาบันอนุญาโตตุลาการให้บริษัทย่อยทั้งสองแห่งร่วมกันชำระค่าใช้จ่ายและค่าเสียหายพร้อมดอกเบี้ยจำนวนจนถึงวันชี้ขาดจำนวน 25 ล้านบาทแก่บริษัทผู้ให้สัมปทาน โดยการหักกลบลบหนี้กับมูลหนี้ค้างชำระจากบริษัทผู้ให้สัมปทานต่อบริษัทย่อยอีกแห่งพร้อมดอกเบี้ยจำนวนจนถึงวันชี้ขาดจำนวน 25 ล้านบาท อย่างไรก็ตาม บริษัทผู้ให้สัมปทานไม่เห็นด้วยและอยู่ในระหว่างการพิจารณายื่นคำร้องขอเพิกถอนคำชี้ขาดสถาบันอนุญาโตตุลาการต่อศาลปกครองกลาง โดยบริษัทย่อยอีกแห่งดังกล่าวได้บันทึกค่าใช้จ่ายและค่าเสียหายไว้ในงบการเงินแล้วทั้งจำนวน ผลที่สุดของข้อพิพาททั้งสองจึงยังไม่สามารถคาดการณ์ได้ในขณะนี้ ซึ่งอาจมีผลกระทบอย่างเป็นสาระสำคัญต่อยอดคงเหลือของลูกหนี้การค้า ค่าใช้จ่ายและค่าเสียหายที่อาจเกิดขึ้นจากเหตุการณ์ดังกล่าวอาจมีผลกระทบอย่างเป็นสาระสำคัญต่อมูลค่าเงินลงทุนในบริษัทย่อยดังกล่าว ซึ่งผู้สอบบัญชีไม่สามารถตรวจสอบเพื่อให้เป็นที่พอใจในยอดคงเหลือของรายการดังกล่าวได้

นอกจากนี้ผู้สอบบัญชีได้ให้ข้อสังเกตต่อเหตุการณ์ดังต่อไปนี้

1. ธุรกรรมกองทุนรวมโครงสร้างพื้นฐาน เกี่ยวกับธุรกรรมการขายและเช่ากลับคืนทรัพย์สินเส้นใยแก้วนำแสงส่วนเพิ่มและการรับรู้กำไรจากรายการดังกล่าวเป็นจำนวนเงิน 13,975 ล้านบาท ซึ่งรายการดังกล่าวเป็นรายการที่มีสาระสำคัญอย่างมากต่องบการเงินรวม และไม่ได้เกิดขึ้นเป็นประจำตามปกติธุรกิจ
2. คดีฟ้องร้องระหว่างบริษัทและสถาบันการเงินหลายรายเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่ศาลล้มละลายกลางได้อ่านคำพิพากษาของศาลฎีกาซึ่งไม่เห็นชอบด้วยแผนฟื้นฟูกิจการ โดยสถาบันการเงินทั้งห้ารายได้เรียกร้องสิทธิของเจ้าหนี้ที่มีต่อบริษัทก่อนวันที่ศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการต่อศาลทรัพย์สินทางปัญญาฯ ปัจจุบันบริษัทได้เข้าทำสัญญาประนีประนอมยอมความกับเจ้าหนี้สถาบันการเงินสามราย โดยบริษัทจะต้องชำระเงินต้นและดอกเบี้ยเป็นจำนวนเงินรวม 1,349 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยตามสัญญา

ประนีประนอมดังกล่าวจนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น เป็นผลให้บริษัทต้องบันทึกหนี้สินเพิ่มเติมในปีปัจจุบันเป็นจำนวน 670 ล้านบาท สำหรับเจ้าหนี้สถาบันการเงินอีกสองราย บริษัทอยู่ระหว่างการเจรจาประนีประนอมยอมความ อย่างไรก็ตาม บริษัทได้บันทึกประมาณการหนี้สินเพิ่มเติมอีกเป็นจำนวน 161 ล้านบาทในปีปัจจุบัน โดยพิจารณาจากมูลหนี้ที่ศาลทรัพย์สินทางปัญญา พิจารณาให้บริษัทต้องชำระให้กับเจ้าหนี้ทั้งสองรายดังกล่าว

- คดีฟ้องร้องระหว่างบริษัทย่อยแห่งหนึ่งและหน่วยงานราชการสองแห่ง ซึ่งเรียกร้องให้บริษัทย่อยชำระเงินค่าปรับจากการไม่สามารถส่งมอบแท็บเล็ตตามสัญญา ในระหว่างปี 2561 ศาลปกครองกลางได้ตัดสินคดีให้บริษัทย่อยชำระค่าปรับพร้อมดอกเบี้ย ซึ่งบริษัทย่อยได้สำรองค่าปรับและค่าเสียหายที่อาจเกิดขึ้นที่บันทึกไว้ตั้งแต่ในอดีตที่ผ่านมาเพียงพอต่อจำนวนค่าปรับตามคำพิพากษาของศาลปกครองกลางแล้ว อย่างไรก็ตาม บริษัทย่อยและหน่วยงานราชการทั้งสองแห่งได้ยื่นอุทธรณ์คดีต่อศาลปกครองสูงสุด ปัจจุบันคดีอยู่ระหว่างกระบวนการพิจารณาของศาลปกครองสูงสุด ฝ่ายบริหารและที่ปรึกษากฎหมายของบริษัทย่อยยังคงเชื่อว่าจะไม่ได้รับผลเสียหายที่มีสาระสำคัญ
- การชำระยอดคงค้างระหว่างบริษัทย่อยกับบริษัทที่ไม่เกี่ยวข้องกันแห่งหนึ่ง จำนวน 877 ล้านบาท ซึ่งผู้บริหารของบริษัทย่อยเห็นว่าได้ทำถูกต้องแล้ว รวมถึงคดีฟ้องร้องและข้อพิพาทต่างๆ

13.1 ตารางสรุปงบการเงินรวม

ตารางสรุปงบแสดงฐานะการเงิน งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ และงบกระแสเงินสด 3 ปีที่ผ่านมา สิ้นสุด ณ วันที่ 31 ธันวาคม ดังนี้

รายการ	งบการเงินรวม					
	2562		2561		2560	
	ล้านบาท	%	ล้านบาท	%	ล้านบาท	%
งบแสดงฐานะการเงิน						
สินทรัพย์						
สินทรัพย์หมุนเวียน						
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	24,008	34.36	899	1.7	3,038	6.01
เงินลงทุนชั่วคราว-เงินฝากธนาคาร	27	0.04	36	0.07	49	0.10
ลูกหนี้การค้าสุทธิ	3,167	4.53	3,180	6.01	3,174	6.28
ลูกหนี้กรมสรรพากร	159	0.23	1,047	1.98	907	1.79
ภาษีซื้อยังไม่ถึงกำหนดชำระ	404	0.58	537	1.02	412	0.82
ต้นทุนโครงการจ่ายล่วงหน้า	1	0.00	1	0.00	0	0.00
ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า	167	0.24	111	0.21	66	0.13
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	16	0.02	21	0.04	28	0.06
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	27,949	40.00	5,832	11.03	7,674	15.18
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน						
เงินฝากธนาคารที่มีภาระค้ำประกัน	412	0.59	478	0.90	488	0.96
เงินลงทุนในบริษัทร่วม	3,998	5.72	4,018	7.60	6,234	12.33
อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน	462	0.66	500	0.95	535	1.06
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	35,302	50.52	37,487	70.88	31,098	61.52
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	146	0.21	2,782	5.26	3,083	6.10
ภาษีเงินได้ถูกหัก ณ ที่จ่าย	475	0.68	781	1.48	424	0.84
ค่าเช่าจ่ายล่วงหน้า	817	1.17	817	1.54	817	1.62
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	313	0.45	196	0.37	196	0.39
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	41,925	60.00	47,058	88.97	42,874	84.82
รวมสินทรัพย์	69,874	100.00	52,890	100.00	50,549	100.00

รายการ	งบการเงินรวม					
	2562		2561		2560	
	ล้านบาท	%	ล้านบาท	%	ล้านบาท	%
งบแสดงฐานะการเงิน (ต่อ)						
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น						
หนี้สินหมุนเวียน						
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากธนาคาร	1,604	2.30	968	1.83	3,915	7.74
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	2,516	3.60	3,435	6.49	4,064	8.04
เงินกู้ยืมระยะสั้น	0	0.00	571	1.08	1,358	2.69
ส่วนของหนี้สินระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	5,906	8.44	8,291	15.68	5,580	11.04
ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่ายรอนำส่ง	398	0.57	39	0.07	158	0.31
ภาษีเงินได้ค้างจ่าย	5,809	8.31	59	0.11	37	0.07
ภาษีขายยังไม่ถึงกำหนดชำระ	384	0.55	403	0.76	310	0.61
รายได้รับล่วงหน้าจากลูกค้า	583	0.83	603	1.14	532	1.05
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	140	0.20	20	0.04	39	0.08
รวมหนี้สินหมุนเวียน	17,340	24.82	14,389	27.21	15,993	31.64
หนี้สินไม่หมุนเวียน						
หนี้สินระยะยาวสุทธิจากส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	28,448	40.71	17,853	33.75	18,220	36.04
สำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงาน	829	1.19	498	0.94	402	0.80
สำรองค่าชดเชยขาดสายเส้นใยแก้วนำแสง	792	1.13	244	0.46	274	0.54
สำรองค่าใช้จ่ายและค่าเช่าทรัพย์สินเกี่ยวกับการย้ายเส้นใยแก้วนำแสงลงดิน	347	0.50	0	0.00	0	0.00
ประมาณการหนี้สินจากการกลับคำพิพากษาของศาลฎีกา	399	0.57	927	1.75	313	0.62
เงินมัดจำรับจากลูกค้า	486	0.70	588	1.11	702	1.39
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	49	0.07	16	0.03	15	0.03
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน	31,350	44.87	20,125	38.05	19,927	39.42
รวมหนี้สิน	48,690	69.69	34,514	65.26	35,920	71.06
ส่วนของผู้ถือหุ้น						
ทุนออกจำหน่ายและชำระเต็มมูลค่าแล้ว	4,083	5.84	3,992	7.55	3,335	6.60
เงินรับล่วงหน้าค่าหุ้น	162	0.23	564	1.07	2,919	5.78
ส่วนเกินมูลค่าหุ้นสามัญ	7,760	11.11	7,191	13.60	2,812	5.56
กำไรสะสม						
จัดสรรแล้ว						
สำรองตามกฎหมาย-บริษัท	478	0.68	478	0.90	465	0.92
สำรองตามกฎหมาย-บริษัทย่อย	1,091	1.56	623	1.18	556	1.10
ยังไม่ได้จัดสรร	6,320	9.04	4,223	7.983	3,239	6.41
องค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น	258	0.37	258	0.49	258	0.51
ส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ	20,152	28.83	17,330	32.77	13,584	26.87
ส่วนของผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมของบริษัทย่อย	1,032	1.48	1,046	1.98	1,044	2.07
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น	21,184	30.31	18,376	34.74	14,629	28.94
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	69,874	100.00	52,890	100.00	50,549	100.00

รายการ	งบการเงินรวม					
	2562		2561		2560	
	ล้านบาท	%	ล้านบาท	%	ล้านบาท	%
งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ						
รายได้						
รายได้จากการขายและให้บริการ	18,175	52.17	17,995	81.27	17,432	95.32
รายได้อื่น						
กำไรจากการขายทรัพย์สินเข้ากองทุน	13,975	40.11	0	0.00	0	0.00
ดอกเบี้ยรับ	31	0.09	27	0.12	19	0.10
รายได้ค่าบริการดูแลและบำรุงรักษาทรัพย์สินเส้นใยแก้วนำแสง	263	0.76	241	1.09	227	1.24
กำไรจากการขายเงินลงทุนในบริษัทร่วม	1,732	4.97	3,650	16.48	0	0.00
กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยน	532	1.53	48	0.22	555	3.04
อื่นๆ	131	0.38	182	0.82	55	0.30
รวมรายได้อื่น	16,664	47.83	4,148	18.73	856	4.68
รวมรายได้	34,839	100.00	22,144	100.00	18,288	100.00
ค่าใช้จ่าย						
ต้นทุนขายและให้บริการ	11,705	33.60	11,267	50.88	11,031	60.32
ค่าใช้จ่ายในการขายและการบริการ	1,296	3.72	1,280	5.78	1,299	7.10
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	4,118	11.82	3,473	15.68	2,888	15.79
หนี้สงสัยจะสูญและหนี้สูญ	247	0.71	231	1.04	225	1.23
ผลเสียหายจากคดีฟ้องร้องจากการกลับคำพิพากษาของศาลฎีกา	831	2.38	613	2.77	12	0.07
รวมค่าใช้จ่าย	18,197	52.23	16,863	76.15	15,455	84.51
กำไรก่อนส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม	16,642	47.77	5,281	23.85	2,833	15.49
ค่าใช้จ่ายทางการเงินและภาษีเงินได้						
ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม	772	2.21	899	4.06	1,096	5.99
กำไรก่อนค่าใช้จ่ายทางการเงินและภาษีเงินได้	17,414	49.98	6,180	27.91	3,929	21.49
ค่าใช้จ่ายทางการเงิน	(1,128)	(3.24)	(744)	(3.36)	(692)	(3.79)
กำไรก่อนภาษีเงินได้	16,286	46.74	5,436	24.55	3,237	17.70
ภาษีเงินได้	(9,013)	(25.87)	(506)	(2.29)	(514)	(2.81)
กำไรสำหรับปี	7,273	20.87	4,930	22.26	2,722	14.89
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น						
ผลขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย	(147)	(0.42)	(66)	(0.30)	-	-
ผลกระทบภาษีเงินได้	0	0.00	10	0.05	-	-
รายการที่จะไม่ถูกบันทึกในส่วนของกำไรขาดทุนในภายหลัง - สรุติจากภาษีเงินได้	(147)	(0.42)	(66)	(0.30)	-	-
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปี	(147)	(0.42)	(55)	(0.25)	-	-
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี	7,126	20.45	4,875	22.01	2,722	14.89

รายการ	งบการเงินรวม					
	2562		2561		2560	
	ล้านบาท	%	ล้านบาท	%	ล้านบาท	%
งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ (ต่อ)						
การแบ่งปันกำไร						
ส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ	7,265	20.85	4,913	22.19	2,693	14.73
ส่วนที่เป็นของผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมของบริษัทย่อย	8	0.02	18	0.08	29	0.16
	7,273	20.87	4,930	22.26	2,722	14.89
การแบ่งปันกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวม						
ส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ	7,119	20.43	4,858	21.94	2,693	14.73
ส่วนที่เป็นของผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมของบริษัทย่อย	7	0.02	17	0.08	29	0.16
	7,126	20.45	4,875	22.01	2,722	14.89
กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน						
กำไรส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ	0.90		0.63		0.42	
กำไรต่อหุ้นปรับลด						
กำไรส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ	0.83		0.58		0.33	
งบกระแสเงินสด						
เงินสดสุทธิ(ใช้ไปใน)กิจกรรมดำเนินงาน	4,814		4,001		3,418	
เงินสดสุทธิได้มาจากกิจกรรมลงทุน	32,147		1,900		(2,503)	
เงินสดสุทธิ(ใช้ไปใน)กิจกรรมจัดหาเงิน	(13,853)		(8,040)		(358)	
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้นสุทธิ	23,109		(2,139)		556	
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันต้นงวด	899		3,038		2,482	
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันสิ้นงวด	24,008		899		3,038	

13.2 อัตราส่วนทางการเงิน

อัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญที่สะท้อนถึงฐานะการเงิน และผลการดำเนินงานในธุรกิจหลักของบริษัทและบริษัทย่อย

รายการ		งบการเงินรวม		
		2562	2561	2560
อัตราส่วนสภาพคล่อง (Liquidity Ratio)				
อัตราส่วนสภาพคล่อง	(เท่า)	1.61	0.41	0.48
อัตราส่วนสภาพคล่องหมุนเร็ว	(เท่า)	1.57	0.29	0.39
อัตราส่วนสภาพคล่องกระแสเงินสด	(เท่า)	0.30	0.26	0.25
อัตราส่วนหมุนเวียนลูกหนี้การค้า	(เท่า)	5.73	5.66	5.63
ระยะเวลาเก็บหนี้เฉลี่ย	(วัน)	63	64	64
อัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือ	(เท่า)	-	-	-
ระยะเวลาขายสินค้าเฉลี่ย	(วัน)	-	-	-
อัตราส่วนหมุนเวียนเจ้าหนี้	(เท่า)	3.93	3.00	3.10
ระยะเวลาชำระหนี้	(วัน)	92	120	118
Cash Cycle	(วัน)	(29)	(56)	(55)
อัตราส่วนแสดงความสามารถในการหากำไร (Profitability Ratio)				
อัตรากำไรขั้นต้น	%	35.59	37.39	36.72
อัตรากำไรจากการดำเนินงาน	%	6.91	13.00	13.72
อัตรากำไรอื่น	%	47.83	18.73	4.68
อัตราส่วนเงินสดต่อการทำกำไร	%	383.29	171.05	142.90
อัตรากำไรสุทธิต่อรายได้รวม	%	20.85	22.19	14.73
อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น	%	36.73	29.77	20.80
อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน (Efficiency Ratio)				
อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์	%	11.84	9.50	5.49
อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ถาวร	%	33.61	26.90	21.22
อัตราการใช้หนี้ของสินทรัพย์	(เท่า)	0.57	0.43	0.37
อัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน (Financial Policy Ratio)				
อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	(เท่า)	2.30	1.88	2.46
อัตราส่วนความสามารถชำระดอกเบี้ย	(เท่า)	12.26	6.06	5.68
อัตราส่วนความสามารถชำระภาระผูกพัน (Cash Basis)	(เท่า)	0.29	0.17	0.34
% Growth Ratio				
สินทรัพย์รวม	%	32.11	4.63	6.35
หนี้สินรวม	%	41.07	(3.91)	(0.95)
รายได้จากการขายและบริการ	%	1.00	3.23	11.61
ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	%	13.92	13.51	6.65
กำไร(ขาดทุน)สุทธิ	%	47.88	82.39	(10.27)

14. การวิเคราะห์และคำอธิบายของฝ่ายจัดการ (Management Discussion and Analysis: MD&A)

ภาพรวม

ในช่วงที่ผ่านมตลาดบรอดแบนด์อินเทอร์เน็ตความเร็วสูงในประเทศไทยมีการขยายตัวอย่างต่อเนื่อง ทั้งจากนโยบายภาครัฐที่สนับสนุนและส่งเสริมด้านเศรษฐกิจดิจิทัล รวมไปถึงพฤติกรรมของผู้บริโภคที่ปัจจุบันหันมาใช้สื่อออนไลน์ในการทำธุรกรรมต่างๆ มากขึ้น ทั้งในการดำเนินธุรกิจและชีวิตประจำวัน ทำให้มีความต้องการใช้บริการอินเทอร์เน็ตเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ในปีที่ผ่านมาตลาดบรอดแบนด์อินเทอร์เน็ตความเร็วสูงมีการแข่งขันสูงขึ้น โดยกลุ่มบริษัท AIS ผู้ให้บริการรายใหม่เริ่มเข้ามาทำตลาดอย่างจริงจัง นอกเหนือจากผู้ประกอบการหลักในตลาดเดิม 3 ราย ได้แก่ TRUE, TOT และ 3BB ซึ่งผู้ให้บริการเหล่านี้เน้นการทำตลาดอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงกับฐานลูกค้าผู้ใช้บริการโทรศัพท์เดิมของตน โดยเสนอแพคเกจร่วมกับบริการเสริมอื่นๆ

ในส่วนของ 3BB นั้น บริษัทได้เน้นการขยายโครงข่ายใยแก้วนำแสงและการให้บริการบรอดแบนด์อินเทอร์เน็ตด้วยเทคโนโลยี FTTx ซึ่งสามารถรองรับการให้บริการในระดับความเร็วสูงได้ บริษัทคงเน้นความเป็นผู้นำตลาดในการปรับเพิ่มความเร็วด้วยคุณภาพและราคาที่คุ้มค่า ซึ่งสามารถการันตีได้จากรางวัล The Best Fixed Internet Performances in 2019 จาก nPerf ประเทศฝรั่งเศส และเพื่อรองรับความต้องการของลูกค้าให้มากยิ่งขึ้น บริษัทได้มุ่งพัฒนาบริการเสริมในหลายรูปแบบอย่างต่อเนื่องโดยได้ลงนามในบันทึกความเข้าใจร่วมกับ KT Corporation และบริษัท โมโน เทคโนโลยี จำกัด (มหาชน) โดยคาดว่าบริการ IPTV จะเป็นบริการเสริมซึ่งจะสร้างมูลค่าเพิ่มในแก่บริการบรอดแบนด์อินเทอร์เน็ตของ 3BB รวมทั้งช่วยลดอัตราการยกเลิกการใช้บริการของลูกค้า (Churn) นอกจากนี้ความร่วมมือกับบริษัท ดีแทค ไตรเน็ต จำกัด ก็จะเป็นการใช้ประโยชน์จากโครงสร้างพื้นฐานซึ่งเป็นจุดแข็งที่แต่ละฝ่ายมีอยู่ร่วมกันให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยการนำเสนอแพคเกจอินเทอร์เน็ต FTTx ร่วมกับ DTAC เพื่อขยายฐานลูกค้าผ่านความร่วมมือระหว่างกัน การดำเนินงานดังกล่าวไม่เพียงแต่จะเป็นการเพิ่มโอกาสสำหรับธุรกิจใหม่ๆ แต่ยังช่วยเพิ่มช่องทางในการสร้างรายได้ให้แก่กลุ่มบริษัทอีกด้วย

ณ สิ้นปี 2562 จำนวนลูกค้าที่ใช้บริการ 3BB มีจำนวนทั้งสิ้นประมาณ 3.18 ล้านราย จำนวนลูกค้าเพิ่มขึ้นสุทธิ (Net Additional Subscriber) ในปี 2562 อยู่ที่ประมาณ 236,000 ราย โดยส่วนใหญ่เป็นการเพิ่มขึ้นของลูกค้าที่ใช้บริการ FTTx ซึ่งในปี 2562 มีจำนวนเพิ่มขึ้นสุทธิประมาณ 875,000 ราย ทำให้ ณ สิ้นปี 2562 ลูกค้าที่ใช้บริการ FTTx มีจำนวนประมาณ 1.90 ล้านราย คิดเป็นร้อยละ 60 ของจำนวนลูกค้าที่ใช้บริการซึ่งเติบโตขึ้นอย่างมากเมื่อเทียบกับสิ้นปี 2561 ที่มีลูกค้าที่ใช้บริการ FTTx อยู่ที่ร้อยละ 35 ที่ผ่านมามีบริษัทได้มีการอพยพลูกค้าที่ใช้บริการ 3BB จากเดิมที่ใช้บริการเทคโนโลยี xDSL มาเป็น FTTx รวมทั้งมีการปรับเพิ่มความเร็วและออกแพคเกจการใช้งานที่หลากหลาย พร้อมทั้งมีบริการเสริมและสิทธิประโยชน์ต่างๆ เพื่อเป็นทางเลือกให้กับลูกค้ามากขึ้น ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวนอกจากจะช่วยรักษฐานลูกค้าเดิม สร้างความพึงพอใจและลดอัตราการยกเลิก (Churn) ของลูกค้าแล้ว ยังจะเป็นการเพิ่มฐานลูกค้าที่ใช้บริการ 3BB ให้เติบโตต่อไปในอนาคต

การเพิ่มขึ้นของจำนวนผู้ใช้บริการอินเทอร์เน็ตของบริษัททำให้รายได้รวมจากการดำเนินงานในปี 2562 เติบโตเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปี 2561 แต่เนื่องจากในระหว่างปีบริษัทมีค่าเช่าเส้นใยแก้วนำแสงที่จ่ายให้กับ JASIF เพิ่มขึ้นจากค่าเช่าเส้นใยแก้วนำแสงส่วนเพิ่มที่ TTTBB ได้ขายเข้ากองทุนเพิ่มเติมในช่วงเดือนพฤศจิกายน 2562 นอกจากนี้บริษัทมีการลงทุนขยายโครงข่ายในการบริการ ทำให้ต้นทุนค่าเสื่อมราคาของอุปกรณ์ดังกล่าวมีจำนวนเพิ่มขึ้น รวมทั้งการรับรู้ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนใน JASIF ที่ลดลง เนื่องจากบริษัทมีการลดสัดส่วนการถือเงินลงทุนในระหว่างปี (ในเดือนพฤษภาคม 2562 บริษัทได้ลดสัดส่วนการถือเงินลงทุนใน JASIF คงเหลือร้อยละ 19 และรับรู้กำไรจากการขายเงินลงทุนดังกล่าว) ส่งผลให้กำไรจากการดำเนินงานของบริษัทในปี 2562 ลดลงเมื่อเทียบกับปี 2561 กำไรก่อนดอกเบี้ยจ่าย ภาษีเงินได้ และค่าเสื่อมราคาเมื่อเทียบกับรายได้ (EBITDA Margin) ในปี 2562 อยู่ที่ร้อยละ 40 ทั้งนี้บริษัทมีการพัฒนาต่อยอดการให้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง โดยพยายามพัฒนาบริการเสริมเพิ่มเติมเพื่อเป็นทางเลือกให้กับลูกค้า ซึ่งคาดว่าจะสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ธุรกิจของกลุ่มบริษัทได้ในอนาคต และจะเป็นการเพิ่มความสามารถในการเติบโตของรายได้และโอกาสในการทำกำไร นอกจากนี้บริษัทจะพยายามบริหารจัดการต้นทุนและค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานเพื่อรักษาความสามารถในการทำกำไรในระดับที่ดี เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อบริษัทและผู้ถือหุ้นของบริษัทต่อไป

ในส่วนของการขายทรัพย์สินเส้นใยแก้วนำแสงส่วนเพิ่มให้กับ JASIF ซึ่งที่ประชุมผู้ถือหุ้นได้มีมติอนุมัติให้ดำเนินการไปแล้วนั้น บริษัทได้ดำเนินการขายและส่งมอบทรัพย์สินเส้นใยแก้วนำแสงส่วนเพิ่มให้กับ JASIF จำนวน 700,000 คอร์กิโลเมตร แล้วเสร็จเป็นที่เรียบร้อยแล้วเมื่อเดือนพฤศจิกายน 2562 ที่ผ่านมา และบริษัทได้บันทึกกำไรจากการขายทรัพย์สินดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว ในไตรมาส 4 ปี 2562 โดยบริษัทได้เข้าซื้อหน่วยลงทุนเพิ่มทุนของ JASIF (ตามสิทธิ) จำนวน 475 ล้านบาท ปัจจุบันบริษัท ถือหน่วยลงทุน JASIF จำนวน 1,520 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 19 ของจำนวนหน่วยลงทุนทั้งหมด การเข้าซื้อหน่วยลงทุน JASIF ดังกล่าวทำให้บริษัทได้รับผลตอบแทนจากการลงทุนในรูปเงินปันผลด้วย

ผลการดำเนินงาน

ในปี 2562 บริษัทและบริษัทย่อยมีกำไรจากการดำเนินงานจำนวน 1,256 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 46 เมื่อเทียบกับปี 2561 ที่มีกำไรจากการดำเนินงานจำนวน 2,339 ล้านบาท กำไรจากการดำเนินงานดังกล่าวเมื่อรวมกำไรจากการขายสินทรัพย์เข้ากองทุน (ยอดสุทธิกับภาษีเงินได้) จำนวน 7,233 ล้านบาท กำไรจากการขายเงินลงทุนในบริษัทร่วม (JASIF) จำนวน 1,732 ล้านบาท กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยนของบริษัทย่อยจำนวน 532 ล้านบาท ปรับปรุงสำรองประกันรายได้ค่าเช่า OFC ของกองทุน จากการเปลี่ยนแปลงสมมติฐานอัตราค่าเช่าจำนวน 497 ล้านบาท และหักสำรองหนี้สงสัยจะสูญและหนี้สูญของบริษัทย่อยจำนวน 247 ล้านบาท สำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานจำนวน 165 ล้านบาท (บันทึกไว้ในค่าใช้จ่ายในการบริหารเพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน ที่มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 5 พฤษภาคม 2562) สำรองผลเสียหายจากคดีฟ้องร้องการกลับคำพิพากษาศาลฎีกาจำนวน 831 ล้านบาท ทั้งนี้เพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีและหลักความระมัดระวัง (โดยบริษัทได้บันทึกหนี้สินเพิ่มเติมจำนวน 670 ล้านบาทสำหรับเจ้าหนี้ 3 ราย ซึ่งบริษัทได้เข้าทำสัญญาประนีประนอมยอมความ และบันทึกประมาณการหนี้สินเพิ่มเติมจำนวน 161 ล้านบาทสำหรับเจ้าหนี้ 2 รายซึ่งอยู่ระหว่างการเจรจาประนีประนอมยอมความ) บันทึกหนี้สินเพิ่มเติมจากคดีความของบริษัทย่อยจำนวน 149 ล้านบาท (ซึ่งแสดงไว้ในค่าใช้จ่ายในการบริหาร) บันทึก Deferred Tax ของบริษัทย่อยจำนวน 2,593 ล้านบาท ในจำนวนนี้รวมการบันทึกด้วยค่าสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีของ TTTBB จำนวน 2,608 ล้านบาทแล้ว เป็นผลให้บริษัทและบริษัทย่อยมีกำไรสุทธิประจำปี 2562 จำนวน 7,265 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 48 เมื่อเทียบกับปี 2561 ที่มีกำไรสุทธิจำนวน 4,913 ล้านบาท

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2562	2561	อัตรา เปลี่ยนแปลง
กำไรจากการดำเนินงาน	1,256	2,339	(46)
กำไร (ขาดทุน) จากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ	532	48	1,008
กำไรจากการขายสินทรัพย์เข้ากองทุน	13,975	-	100
กำไรจากการขายเงินลงทุนในบริษัทร่วม	1,732	3,650	(53)
ปรับปรุงสำรองประกันรายได้ค่าเช่า OFC ของกองทุน ในส่วนของการเพิ่มอัตราค่าเช่า	497	31	1,503
ผลเสียหายจากคดีฟ้องร้องการกลับคำพิพากษาศาลฎีกา	(831)	(613)	36
ผลเสียหายจากคดีฟ้องร้อง	149	-	100
สำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงาน	165	-	100
หนี้สงสัยจะสูญและหนี้สูญ	(247)	(231)	7
ผลกระทบภาษีเงินได้	(2,593)	(311)	734
กำไร(ขาดทุน)สุทธิ	7,265	4,913	48
กำไร(ขาดทุน)สุทธิต่อหุ้น (บาท)	0.90	0.63	43

ผลการดำเนินงานแยกตามประเภทของกลุ่มธุรกิจ

ผลการดำเนินงานแยกตามประเภทของกลุ่มธุรกิจในปี 2562 และ 2561 เป็นดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

ชื่อบริษัทในเครือ	รายได้รวม		
	2562	2561	อัตราเปลี่ยนแปลง
ธุรกิจให้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง			
1. บริษัท ทริปเปิ้ลที บรอดแบนด์ จำกัด (มหาชน)	14,553	514	2,737
2. บริษัท ทริปเปิ้ลที อินเทอร์เน็ต จำกัด	17,071	16,859	1
รวม	31,624	17,373	82
ธุรกิจให้บริการโครงข่ายโทรคมนาคม			
1. บริษัท จัสมิน ซัมมารีน เทเลคอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด	2	20	(90)
2. บริษัท ไทย ลอนดิสแทนส์ เทเลคอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด	5	-	100
3. บริษัท จัสเทล เน็ตเวิร์ค จำกัด	676	661	2
4. บริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ต จำกัด	201	208	(3)
5. บริษัท อควิเมนต์ จำกัด	5	4	25
6. บริษัท เอเชียส รีเจนเนล เซอร์วิส จำกัด	30	44	(32)
รวม	919	937	(2)
ธุรกิจงานจัดหา ออกแบบ และวางระบบสื่อสารและโทรคมนาคม			
1. บริษัท จัสมิน เทเลคอม ชิสเต็มส์ จำกัด (มหาชน)	29	19	53
2. บริษัท คลาวด์ คอมพิวติ้ง โซลูชั่นส์ จำกัด	23	20	15
รวม	52	39	33
ธุรกิจอื่น ๆ			
1. บริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ตเซ็นแนล จำกัด (มหาชน)	2,098	3,649	(43)
2. บริษัท พรีเมียม แอสเซท จำกัด	145	146	(1)
3. อื่น ๆ ¹⁾	1	-	100
รวม	2,244	3,795	(41)
รวมทั้งสิ้น	34,839	22,144	57

หมายเหตุ : ¹⁾ = ประกอบด้วย TJP, JIOC, MCS, ทรีบีบี, ACT, 3BB TV

รายได้

ในปี 2562 บริษัทและบริษัทย่อยมีรายได้รวม 34,839 ล้านบาท (รวมกำไรจากการขายสินทรัพย์เข้ากองทุน จำนวน 13,975 ล้านบาท กำไรจากการขายเงินลงทุน JASIF จำนวน 1,732 ล้านบาท และกำไรจากอัตราแลกเปลี่ยน จำนวน 532 ล้านบาท) เมื่อเทียบกับรายได้รวมในปี 2561 ซึ่งอยู่ที่ 22,144 ล้านบาท เพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 57 โดยรายละเอียดของรายได้รวมเป็นดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2562	2561	อัตราเปลี่ยนแปลง
รายได้จากการขายและการบริการ	18,175	17,995	1
กำไรจากการขายสินทรัพย์เข้ากองทุน	13,975	-	100
กำไรจากการขายเงินลงทุนในบริษัทร่วม	1,732	3,650	(53)
กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยน	532	48	1,008
รายได้จากดอกเบี้ยรับ	32	27	19
รายได้อื่น ๆ	394	424	(7)
รวมทั้งสิ้น	34,839	22,144	57

รายได้จากการขายและการบริการ

ในปี 2562 บริษัทและบริษัทย่อยมีรายได้จากการขายและบริการ จำนวน 18,175 ล้านบาท เมื่อเทียบกับปี 2561 ซึ่งอยู่ที่ 17,995 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 1 โครงสร้างรายได้จากการขายและบริการในปี 2562 ส่วนใหญ่จะมาจากธุรกิจให้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงโดยคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 94 ของรายได้จากการขายและบริการรวม รายได้จากการขายและบริการแยกตามประเภทของกลุ่มธุรกิจเป็นดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

กลุ่มธุรกิจ	2562	2561	อัตรา เปลี่ยนแปลง
ธุรกิจให้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง	17,139	16,916	1
ธุรกิจให้บริการโครงข่ายคมนาคม	850	899	(5)
ธุรกิจงานจัดหา ออกแบบ และวางระบบสื่อสารและโทรคมนาคม	43	35	23
ธุรกิจอื่นๆ	143	145	(1)
รวมทั้งสิ้น	18,175	17,995	1

รายได้จากธุรกิจให้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงในปี 2562 อยู่ที่ 17,139 ล้านบาท เมื่อเทียบกับปี 2561 ซึ่งรายได้จากการขายและบริการอยู่ที่ 16,916 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 เนื่องจากจำนวนลูกค้าที่ใช้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงมีจำนวนเพิ่มขึ้น ในปี 2562 จำนวนผู้ใช้บริการอินเทอร์เน็ตของ TTTBB มีจำนวนเพิ่มขึ้นสุทธิ (Net Additional Subscriber) จำนวนประมาณ 236,000 ราย (ยอดสุทธิหลังตัดหนี้สูญในปี 2562 จำนวนประมาณ 80,000 ราย) โดยส่วนใหญ่เป็นการเพิ่มขึ้นของลูกค้า FTTx ในปี 2562 ลูกค้าที่ใช้บริการ FTTx เพิ่มขึ้นสุทธิมีจำนวนประมาณ 875,000 ราย เมื่อเทียบกับปี 2561 ที่เพิ่มขึ้นสุทธิประมาณ 709,000 ราย

ทั้งนี้ ณ สิ้นปี 2562 จำนวนลูกค้าที่ใช้บริการ 3BB มีจำนวนประมาณ 3.18 ล้านราย ในจำนวนนี้เป็นลูกค้าที่ใช้บริการ FTTx จำนวน 1.90 ล้านราย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 60 เพิ่มขึ้นจากสิ้นปี 2561 ซึ่งสัดส่วนลูกค้าที่ใช้บริการ FTTx อยู่ที่ร้อยละ 35 โดยในช่วงที่ผ่านมา TTTBB ได้ดำเนินการ upgrade ลูกค้าที่ใช้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงจากเทคโนโลยี xDSL มาเป็น FTTx รวมทั้งมีการปรับเพิ่มความเร็วในการให้บริการและออกแพคเกจ 3BB Fiber ที่หลากหลายเพื่อเพิ่มทางเลือกให้แก่ลูกค้าให้มากขึ้น

สำหรับธุรกิจให้บริการโครงข่ายคมนาคม (Telecom Network & Service Provider) ในปี 2562 รายได้จากการขายและบริการอยู่ที่ 850 ล้านบาท เมื่อเทียบกับปี 2561 ซึ่งรายได้จากการขายและบริการอยู่ที่ 899 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 5

ธุรกิจงานจัดหา ออกแบบ และวางระบบสื่อสารและโทรคมนาคม (System Integration) รายได้จากการขายและบริการอยู่ที่ 43 ล้านบาท เมื่อเทียบกับปี 2561 ซึ่งมีรายได้จากการขายและบริการจำนวน 35 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 23 และสำหรับกลุ่มธุรกิจอื่นๆ รายได้จากการขายและบริการในปี 2562 อยู่ที่ 143 ล้านบาท เมื่อเทียบกับปี 2561 ซึ่งมีรายได้จากการขายและบริการจำนวน 145 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 1

กำไรจากการขายสินทรัพย์เข้ากองทุน

ในปี 2562 บริษัทมีการบันทึกกำไรจากการขายสินทรัพย์สินเินโยแก้วนำแสงส่วนเพิ่ม จำนวน 10,441 ล้านบาท (ยอดสุทธิจากภาษีเงินได้) และรับรู้ในงบการเงินรวม จำนวน 7,233 ล้านบาท (เป็นยอดสุทธิจากภาษีเงินได้และไม่รวมสัดส่วนการถือหุ้นหน่วยลงทุนของ JAS ใน JASIF ซึ่งปัจจุบันถืออยู่จำนวน 1,520 ล้านหน่วย คิดเป็นร้อยละ 19 ของจำนวนหน่วยลงทุนทั้งหมด) โดย TTTBB ได้เข้าทำสัญญาซื้อขายสินเินโยแก้วนำแสงส่วนเพิ่ม (JASIF) จำนวน 700,000 คอร์กิโลเมตร มูลค่าซื้อขายรวม 38,000 ล้านบาท แล้วเสร็จเป็นที่เรียบร้อยแล้วในเดือนพฤศจิกายน 2562

รายได้อื่น ๆ

ในปี 2562 บริษัทและบริษัทย่อยมีรายได้อื่น ๆ (ไม่รวมกำไรจากการขายสินทรัพย์เข้ากองทุน จำนวน 13,975 ล้านบาทและกำไรจากการขายเงินลงทุน JASIF จำนวน 1,732 ล้านบาท) รวม 958 ล้านบาท ประกอบไปด้วยรายได้ค่าบริการดูแลและ

บำรุงรักษาทรัพย์สิน จำนวน 264 ล้านบาท กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยน จำนวน 532 ล้านบาท ดอกเบี้ยรับ จำนวน 32 ล้านบาท และอื่นๆ จำนวน 131 ล้านบาท เมื่อเทียบกับปี 2561 ซึ่งรายได้อื่นๆ อยู่ที่ 498 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 92

ค่าใช้จ่าย

ในปี 2562 บริษัทและบริษัทย่อย มีค่าใช้จ่ายรวมอยู่ที่ 18,197 ล้านบาท เมื่อเทียบกับปี 2561 ซึ่งอยู่ที่จำนวน 16,863 ล้านบาท คิดเป็นเพิ่มขึ้นร้อยละ 8 รายละเอียดค่าใช้จ่ายประกอบด้วย

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2562	2561	อัตรา เปลี่ยนแปลง
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน :			
- ต้นทุนขายและบริการ	11,706	11,267	4
- ค่าใช้จ่ายในการขายและการบริการ	1,296	1,279	1
- ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	4,118	3,473	19
รวมค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	17,120	16,019	7
หนี้สงสัยจะสูญและหนี้สูญ	247	231	7
ผลเสียหายจากคดีฟ้องร้องการกลับคำพิพากษาของศาลฎีกา	831	613	36
ค่าใช้จ่ายรวมทั้งสิ้น	18,197	16,863	8

- ค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงานในปี 2562 อยู่ที่ 17,120 ล้านบาท เมื่อเทียบกับปี 2561 ซึ่งอยู่ที่จำนวน 16,019 ล้านบาท คิดเป็นเพิ่มขึ้นร้อยละ 7 ประกอบด้วย
 - 1) ต้นทุนขายและบริการ ในปี 2562 อยู่ที่ 11,706 ล้านบาท เทียบกับปี 2561 ซึ่งต้นทุนขายอยู่ที่ 11,267 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 4 โดยต้นทุนหลักๆ ที่เพิ่มขึ้น เนื่องมาจากค่าเช่าเส้นใยแก้วนำแสงตามสัญญาเช่ากับ JASIF ที่บันทึกในปี 2562 เพิ่มขึ้นจากการเช่าเส้นใยแก้วนำแสงส่วนเพิ่ม (ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน 2562 โดยค่าเช่าดังกล่าวแสดงเป็นยอดสุทธิหลังหักรายการตัดจำหน่ายสำรองประกันรายได้ค่าเช่าและปรับเพิ่มรายการบันทึกสำรองประกันรายได้ค่าเช่า OFC ของ JASIF จากการเปลี่ยนแปลงสมมติฐานอัตราค่าเช่า) และค่าเสื่อมราคาของอุปกรณ์โครงข่ายซึ่งเพิ่มขึ้นจากการขยายโครงข่ายของ TTTBB โดยอัตรากำไรขั้นต้น (Gross Margin) ในปี 2562 อยู่ที่ร้อยละ 36 เทียบกับปี 2561 ซึ่งอยู่ที่ร้อยละ 37
 - 2) ค่าใช้จ่ายในการขายและการบริการ และค่าใช้จ่ายในการบริหารในปี 2562 อยู่ที่ 5,414 ล้านบาท เมื่อเทียบกับปี 2561 ซึ่งอยู่ที่ 4,752 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 14 โดยในระหว่างปี 2562 บริษัทและบริษัทย่อยมีการบันทึกสำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงาน จำนวน 165 ล้านบาท เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงานที่มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 5 พฤษภาคม 2562 และบันทึกหนี้สินเพิ่มเติมจากคดีความของบริษัทย่อย จำนวน 149 ล้านบาทไว้ในค่าใช้จ่ายในการบริหาร
- ในปี 2562 บริษัทย่อยมีการบันทึกสำรองหนี้สงสัยจะสูญและหนี้สูญ จำนวน 247 ล้านบาท ส่วนใหญ่เป็นรายการของ TTTI ซึ่งบริษัทมีนโยบายในการตั้งสำรองหนี้สงสัยจะสูญทั้งจำนวนสำหรับลูกหนี้ที่มีการค้างชำระเกิน 3 เดือน
- ในปี 2562 บริษัทบันทึกสำรองผลเสียหายจากคดีฟ้องร้องการกลับคำพิพากษาศาลฎีกา จำนวน 831 ล้านบาท ทั้งนี้เพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีและหลักความระมัดระวัง โดยบริษัทได้บันทึกหนี้สินเพิ่มเติม จำนวน 670 ล้านบาทสำหรับเจ้าหนี้ 3 ราย ซึ่งบริษัทได้เข้าทำสัญญาประนีประนอมยอมความ และบันทึกประมาณการหนี้สินเพิ่มเติม จำนวน 161 ล้านบาท สำหรับเจ้าหนี้ที่เหลือ 2 รายซึ่งอยู่ระหว่างการเจรจาประนีประนอมยอมความ

ค่าใช้จ่ายทางการเงิน

ในปี 2562 บริษัทและบริษัทย่อยมีค่าใช้จ่ายทางการเงินจำนวน 1,128 ล้านบาท เมื่อเทียบกับปี 2561 ซึ่งอยู่ที่ 744 ล้านบาท คิดเป็นเพิ่มขึ้นร้อยละ 52 เนื่องจากค่าธรรมเนียมและดอกเบี้ยจ่ายสำหรับเงินกู้ยืมระยะสั้นจากธนาคาร (Bridge Loan) ซึ่งบริษัทได้กู้เงินจากสถาบันการเงินเพื่อซื้อหน่วยลงทุน JASIF เพิ่มเติม (ตามสิทธิ) ในไตรมาส 4 ปี 2562

กำไร(ขาดทุน)สุทธิ

ในปี 2562 บริษัทและบริษัทย่อยมีกำไรสุทธิรวม 7,265 ล้านบาท (รวมกำไรจากการขายสินทรัพย์เข้ากองทุนและกำไรจากการขายเงินลงทุน JASIF) เทียบกับปี 2561 ซึ่งมีผลกำไรสุทธิ 4,913 ล้านบาท โดยธุรกิจการให้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงมีกำไรสุทธิในปี 2562 จำนวน 6,300 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2561 จำนวน 4,753 ล้านบาท ธุรกิจการให้บริการโครงข่ายโทรคมนาคมขาดทุนสุทธิในปี 2562 จำนวน 40 ล้านบาท เมื่อเทียบกับกำไรสุทธิในปี 2561 จำนวน 1,176 ล้านบาท ขาดทุนสุทธิเพิ่มขึ้นจำนวน 1,216 ล้านบาท ธุรกิจงานจัดหา ออกแบบ และวางระบบสื่อสารและโทรคมนาคมมีกำไรสุทธิในปี 2562 จำนวน 10 ล้านบาท ลดลงจากปี 2561 จำนวน 9 ล้านบาท ในส่วนของธุรกิจอื่นๆ กำไรสุทธิในปี 2562 อยู่ที่ 17,785 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2561 จำนวน 9,149 ล้านบาท เมื่อหักรายการระหว่างกันแล้ว บริษัทและบริษัทย่อยมีกำไรสุทธิในปี 2562 จำนวน 7,265 ล้านบาท และเมื่อคิดเป็นร้อยละของรายได้รวม (ไม่รวมกำไรจากการขายสินทรัพย์เข้ากองทุนและกำไรจากการขายเงินลงทุน JASIF) แล้ว อัตรากำไรสุทธิ (Net Profit Margin) ในปี 2562 จะอยู่ที่ร้อยละ 38

ฐานะการเงิน**สินทรัพย์**

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 บริษัทและบริษัทย่อยมีสินทรัพย์รวม 69,874 ล้านบาท เมื่อเทียบกับปี 2561 ซึ่งอยู่ที่ 52,890 ล้านบาท คิดเป็นเพิ่มขึ้นร้อยละ 32 สินทรัพย์รวมของบริษัทและบริษัทย่อยประกอบด้วย

รายการ	31 ธันวาคม 2562		31 ธันวาคม 2561	
	ล้านบาท	ร้อยละของสินทรัพย์รวม	ล้านบาท	ร้อยละของสินทรัพย์รวม
สินทรัพย์หมุนเวียน	27,949	40	5,832	11
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์-สุทธิ	35,764	51	37,987	72
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น ๆ	6,160	9	9,071	17

ณ 31 ธันวาคม 2562 บริษัทและบริษัทย่อยมีสินทรัพย์หมุนเวียนจำนวน 27,949 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 40 ของสินทรัพย์รวม เมื่อเทียบกับสิ้นปี 2561 ซึ่งอยู่ที่ 5,832 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2561 จำนวน 22,117 ล้านบาท คิดเป็นเพิ่มขึ้นร้อยละ 379 เนื่องจาก

- เงินสดและเงินฝากธนาคาร เพิ่มขึ้นจำนวน 23,109 ล้านบาท โดยระหว่างปี 2562 บริษัทและบริษัทย่อยมีเงินรับสุทธิจากการดำเนินงานจำนวน 4,814 ล้านบาท มีเงินสดรับจากกิจกรรมลงทุน จำนวน 38,900 ล้านบาท (ส่วนใหญ่มาจากเงินสดรับจากการขายสินทรัพย์เข้ากองทุน (สุทธิจากค่าใช้จ่ายในการขาย) จำนวน 36,248 ล้านบาท และเงินสดรับจากการขายเงินลงทุนใน JASIF จำนวน 248 ล้านบาท ในช่วงเดือนพฤษภาคม 2562 จำนวน 2,517 ล้านบาท) มีเงินสดรับจากเงินกู้ยืมระยะยาวจากธนาคารของบริษัทย่อย จำนวน 2,032 ล้านบาท มีเงินสดรับจากการเพิ่มทุนและเงินสดรับล่วงหน้าจากการเพิ่มทุนรวมจำนวน 258 ล้านบาท หักลบกับ เงินสดใช้ไปในการลงทุนในอุปกรณ์สำหรับการขยายโครงข่ายของบริษัทย่อย จำนวน 2,478 ล้านบาท เงินสดจ่ายเพื่อซื้อเงินลงทุนในบริษัทร่วม (JASIF) จำนวน 4,275 ล้านบาท (บริษัทได้เข้าซื้อหน่วยลงทุนเพิ่มทุนของ JASIF (ตามสิทธิ) จำนวน 475 ล้านบาท ที่ราคา 9 บาทต่อหน่วย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 19 ของจำนวนหน่วยลงทุนทั้งหมด) จ่ายชำระคืนเงินกู้ยืมระยะสั้นและระยะยาวจากธนาคาร เจ้าหนี้ค่าอุปกรณ์ เจ้าหนี้ตามสัญญาประกันประนอมยอมความหนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน และดอกเบี้ยจ่าย รวมจำนวน 11,394 ล้านบาท (ในจำนวนนี้เป็นจ่ายชำระคืนเงินกู้ระยะยาวของบริษัทย่อย จำนวน 2,065 ล้านบาท) นอกจากนั้นในระหว่างปีบริษัทและบริษัทย่อยมีการจ่ายปันผลให้กับผู้ถือหุ้น คิดเป็นเงินรวมประมาณ 4,749 ล้านบาท
- ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า เพิ่มขึ้นประมาณ 56 ล้านบาท

สินทรัพย์หมุนเวียนที่เพิ่มขึ้นดังกล่าวเมื่อหักลบกับสินทรัพย์หมุนเวียนที่ลดลง จำนวน 1,048 ล้านบาท เกิดจากลูกหนี้กรมสรรพากรลดลงจำนวน 888 ล้านบาท ภาษีซื้อซึ่งไม่ถึงกำหนดชำระลดลงจำนวน 133 ล้านบาท ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่นลดลงจำนวน 13 ล้านบาท เงินลงทุนชั่วคราวลดลงจำนวน 9 ล้านบาท และสินทรัพย์หมุนเวียนอื่นลดลงจำนวน 4 ล้านบาท ทำให้สินทรัพย์หมุนเวียนมีจำนวนเพิ่มขึ้นสุทธิ จำนวน 22,117 ล้านบาท

ในส่วนของผู้ถือหุ้นการค้าและลูกหนี้อื่นนั้น ได้รวมยอดลูกหนี้การค้าจากการให้บริการภายใต้สัญญาร่วมลงทุนระหว่าง JSTC และ ทีโอที จำนวน 2,518 ล้านบาท ซึ่งปัจจุบันมีข้อโต้แย้งในเรื่องการชำระส่วนแบ่งรายได้ ทั้งนี้เดือนพฤษภาคม 2562 JSTC ได้รับคำชี้ขาดจากสถาบันอนุญาโตตุลาการให้ทีโอทีชำระยอดคงค้างรวมเป็นจำนวนเงินประมาณ 3,395 ล้านบาท และคิดดอกเบี้ยสำหรับยอดคงค้างดังกล่าวในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี ต่อไปจนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น และให้ JSTC ชำระเงินค่าเสียหายแก่ทีโอทีเป็นจำนวนเงิน 16 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี จนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น ต่อมาเดือนกรกฎาคม 2562 ทีโอทีได้ยื่นคำร้องขอให้ศาลเพิกถอนคำชี้ขาดสถาบันอนุญาโตตุลาการต่อศาลปกครองกลาง ปัจจุบันคดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองกลาง สำหรับลูกหนี้ส่วนที่เหลือซึ่งส่วนใหญ่เป็นลูกหนี้การค้าของ TTTI นั้น บริษัทได้พิจารณาตั้งสำรองค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญไว้แล้ว โดยการพิจารณาตั้งสำรองค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญสำหรับลูกหนี้ที่มียอดค้างชำระเกินกว่า 3 เดือน

ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ มีจำนวน 35,764 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 51 ของสินทรัพย์รวม ลดลงเมื่อเทียบกับสิ้นปี 2561 จำนวน 2,223 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 6 โดยในระหว่างปี 2562 TTTBB ได้โอนขายและส่งมอบทรัพย์สินเส้นใยแก้วนำแสงส่วนเพิ่มให้แก่ JASIF จำนวน 700,000 คอร์กิโลเมตร แล้วเสร็จเรียบร้อยในเดือนพฤศจิกายน 2562 มูลค่าทางบัญชีประมาณ 2,470 ล้านบาท ทั้งนี้ในปีที่ผ่านมา TTTBB ได้ลงทุนขยายโครงข่ายเส้นใยแก้วนำแสง (Fiber Optic) ให้ครอบคลุมพื้นที่ให้บริการทั่วประเทศ รวมทั้งพัฒนาโครงข่ายในการให้บริการและพัฒนาบริการเสริมอื่นๆ ซึ่งในการจัดซื้ออุปกรณ์ดังกล่าวจะใช้วงเงินสินเชื่อระยะสั้นประเภท Letter of Credit (L/C) และ Trust Receipt (T/R) สำหรับการจัดซื้ออุปกรณ์จากต่างประเทศ และสินเชื่อประเภท Domestic Letter of Credit (DL/C) และตั๋วสัญญาใช้เงิน (P/N) สำหรับการจัดซื้ออุปกรณ์ในประเทศ รวมทั้งสินเชื่อจากผู้จำหน่ายอุปกรณ์ (Supplier Credit) โดยการเข้าทำสัญญาซื้ออุปกรณ์จากผู้จำหน่ายอุปกรณ์ กำหนดชำระเงินภายใน 1-3 ปี ในปี 2562 มีการชำระเจ้าหนี้ค่าอุปกรณ์ตามสัญญาดังกล่าวไปแล้วจำนวน 5,138 ล้านบาท และในปี 2563 จะต้องชำระอีกจำนวน 1,626 ล้านบาท ซึ่งบันทึกไว้ในรายการเจ้าหนี้ค่าอุปกรณ์ที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี

สำหรับสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่นๆ ณ สิ้นปี 2562 อยู่ที่ 6,160 ล้านบาท ลดลงจากปี 2561 จำนวน 2,911 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 32 สาเหตุหลักเนื่องจากสินทรัพย์ภายใต้เงินได้รอการตัดบัญชีซึ่งลดลงจำนวน 2,637 ล้านบาท ในจำนวนนี้รวมการบันทึกด้อยค่าสินทรัพย์ภายใต้เงินได้รอการตัดบัญชีของ TTTBB จำนวน 2,608 ล้านบาท ภายใต้เงินได้หัก ณ ที่จ่ายซึ่งลดลงจำนวน 305 ล้านบาท เงินฝากธนาคารที่มีภาระค้ำประกัน ซึ่งลดลงจำนวน 66 ล้านบาท และเงินลงทุนในบริษัทร่วม (JASIF) ซึ่งในงบการเงินรวมจะแสดงตามวิธีส่วนได้เสีย (Equity Method) ลดลงจำนวน 20 ล้านบาท โดยในระหว่างปี 2562 บริษัทได้จำหน่ายเงินลงทุนดังกล่าวจำนวน 248 ล้านบาท (สัดส่วนการถือหน่วยลงทุนลดลงจากร้อยละ 23.51 เป็นร้อยละ 19) รวมทั้งได้เข้าซื้อหน่วยลงทุนเพิ่มทุนของ JASIF (ตามสิทธิ) จำนวน 475 ล้านบาท ปัจจุบันบริษัทถือหน่วยลงทุน JASIF ทั้งสิ้นจำนวน 1,520 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 19 ของจำนวนหน่วยลงทุนทั้งหมด ขณะที่สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่นๆ ได้แก่ ค่าเช่าจ่ายล่วงหน้าและสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น เพิ่มขึ้นจำนวน 118 ล้านบาท

หนี้สิน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 บริษัทและบริษัทย่อยมีหนี้สินรวมทั้งสิ้นจำนวน 48,690 ล้านบาท เมื่อเทียบกับปี 2561 ซึ่งอยู่ที่ 34,514 ล้านบาท คิดเป็นเพิ่มขึ้นร้อยละ 41 รายละเอียดดังนี้

รายการ	31 ธันวาคม 2562		31 ธันวาคม 2561	
	ล้านบาท	ร้อยละของหนี้สินรวม	ล้านบาท	ร้อยละของหนี้สินรวม
หนี้สินหมุนเวียน (ไม่รวมหนี้สินระยะยาวและสำรองประกันรายได้ค่าเช่าที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี)	11,434	23	6,098	18
หนี้สินระยะยาว	7,991	16	13,721	40
สำรองประกันรายได้ค่าเช่า	26,362	54	12,423	36
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น ๆ	2,902	6	2,272	7
หนี้สินรวม	48,690	100	34,514	100

หนี้สินหมุนเวียน (ไม่รวมหนี้สินระยะยาวและสำรองประกันรายได้ค่าเช่าที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี) ณ สิ้นปี 2562 อยู่ที่ 11,434 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจำนวน 5,336 ล้านบาทเมื่อเทียบกับปี 2561 ซึ่งมีหนี้สินหมุนเวียนอยู่ที่ 6,098 ล้านบาท หนี้สินหมุนเวียนที่เพิ่มขึ้นส่วนใหญ่เนื่องจาก

- ภาษีเงินได้ค้างจ่าย เพิ่มขึ้นจำนวน 5,750 ล้านบาท เนื่องจากการบันทึกภาษีเงินได้ค้างจ่ายของกำไรจากการขายสินทรัพย์เข้ากองทุน ของ TTTBB
- เงินกู้ยืมระยะสั้นจากธนาคาร เพิ่มขึ้นจำนวน 636 ล้านบาท จากการสั่งซื้ออุปกรณ์จากผู้จำหน่ายอุปกรณ์ของบริษัทย่อย
- ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่ายรอนำส่ง เพิ่มขึ้นจำนวน 359 ล้านบาท
- สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น เพิ่มขึ้นจำนวน 120 ล้านบาท

หนี้สินหมุนเวียนที่เพิ่มขึ้นดังกล่าวเมื่อหักลบกับหนี้สินหมุนเวียนที่ลดลงจากการดำเนินงานปกติ เช่น เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่นซึ่งลดลงจากการดำเนินธุรกิจปกติ จำนวน 918 ล้านบาท เงินกู้ยืมระยะสั้น ซึ่งลดลงจำนวน 571 ล้านบาท โดยในระหว่างปี 2562 บริษัทได้ชำระคืนเงินกู้ยืมดังกล่าวครบทั้งจำนวนแล้ว รายได้รับล่วงหน้าจากลูกค้า ซึ่งลดลงจำนวน 20 ล้านบาท และภาษีขายที่ยังไม่ถึงกำหนดชำระ ซึ่งลดลงจำนวน 19 ล้านบาท สุทธิแล้วทำให้หนี้สินหมุนเวียนของบริษัทและบริษัทย่อยเพิ่มขึ้นจำนวน 5,336 ล้านบาท

หนี้สินระยะยาว ณ สิ้นปี 2562 อยู่ที่ 7,991 ล้านบาท ลดลงจากสิ้นปี 2561 จำนวน 5,729 ล้านบาท เนื่องจากในระหว่างปี บริษัทและบริษัทย่อยมีการชำระคืนเจ้าหนี้ค่าอุปกรณ์ หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน รวมถึงเงินกู้ยืมระยะยาวจากธนาคาร หนี้สินระยะยาวจำนวน 7,991 ล้านบาท ได้รวมเจ้าหนี้ตามสัญญาประนีประนอมยอมความซึ่งเดิมบริษัทบันทึกไว้ในประมาณการหนี้สินจากการกลับคำพิพากษาของศาลฎีกา โดยในระหว่างปีบริษัทได้เข้าทำสัญญาประนีประนอมยอมความ สำหรับเจ้าหนี้ 3 ราย จึงได้บันทึกหนี้สินเพิ่มเติมในบัญชีเจ้าหนี้ตามสัญญาประนีประนอมยอมความ (เดิมบันทึกในบัญชีประมาณการหนี้สินจากการกลับคำพิพากษาของศาลฎีกา)

ในส่วนของสัญญาเงินกู้ระยะยาวของบริษัท กำหนดให้บริษัทจะต้องดำรงอัตราส่วนทางการเงิน เช่น ความสามารถในการชำระหนี้ (Debt Service Coverage Ratio) และอัตราส่วนหนี้สินสุทธิ (Net Debt) ต่อกำไรก่อนค่าใช้จ่ายทางการเงิน ภาษี ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย (EBITDA) เป็นต้น ซึ่ง ณ สิ้นปี 2562 บริษัทสามารถดำรงอัตราส่วนทางการเงินตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ได้

สำรองประกันรายได้ค่าเช่า (เป็นการตั้งสำรองหนี้สินตามเงื่อนไขของสัญญาประกันรายได้ค่าเช่ากับ JASIF สำหรับ OFC จำนวนร้อยละ 20 ของ OFC ทั้งหมด) ณ สิ้นปี 2562 อยู่ที่ 26,362 ล้านบาท เทียบกับปี 2561 ซึ่งอยู่ที่ 12,423 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจำนวน 13,939 ล้านบาท เนื่องจากการตั้งสำรองในส่วนของสัญญาประกันรายได้ค่าเช่าสำหรับทรัพย์สินเส้นใยแก้วนำแสงส่วนเพิ่ม โดยในระหว่างปี TTTBB มีการตัดจำหน่ายสำรองดังกล่าวจำนวน 1,658 ล้านบาท นอกจากนั้นในระหว่างปีมีการปรับปรุงรายการสำรองประกันรายได้ค่าเช่าจากการเปลี่ยนแปลงสมมติฐาน (อัตราเงินเฟ้อและอัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาล) ซึ่งมีผลกระทบต่ออัตราการเพิ่มของค่าเช่าและอัตราคิดลด รวมจำนวน 16 ล้านบาท โดยรายการดังกล่าวแสดงหักลบไว้ในต้นทุนค่าเช่าเส้นใยแก้วนำแสงกับ JASIF

หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น ๆ ณ สิ้นปี 2562 อยู่ที่ 2,902 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2561 จำนวน 630 ล้านบาท มาจากการบันทึกสำรองค่าชดเชยขาดทุนสายเส้นใยแก้วนำแสงซึ่งเพิ่มขึ้นจำนวน 548 ล้านบาท สำรองค่าใช้จ่ายและค่าเช่าที่อ้อยสายที่เกี่ยวข้องกับการย้ายเส้นใยแก้วนำแสงลงดินซึ่งเพิ่มขึ้นจำนวน 347 ล้านบาท ซึ่งเป็นผลมาจากการขายทรัพย์สินเส้นใยแก้วนำแสงเพิ่มเติมให้แก่ JASIF สำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานซึ่งเพิ่มขึ้นจำนวน 330 ล้านบาท เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงานที่มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 5 พฤษภาคม 2562 เป็นต้นไป และหนี้สินไม่หมุนเวียนอื่นซึ่งเพิ่มขึ้นจำนวน 33 ล้านบาท ขณะที่ประมาณการหนี้สินจากการกลับคำพิพากษาของศาลฎีกาลดลงจำนวน 527 ล้านบาท เนื่องจากปัจจุบันบริษัทได้เข้าทำสัญญาประนีประนอมยอมความกับเจ้าหนี้ 3 รายเป็นที่เรียบร้อยแล้ว จึงได้บันทึกรายการหนี้สินเพิ่มเติมไว้ในเจ้าหนี้ตามสัญญาประนีประนอมยอมความ สำหรับเจ้าหนี้อีก 2 ราย ซึ่งยังอยู่ระหว่างการเจรจาประนีประนอมยอมความ ยังคงบันทึกรายการไว้ในประมาณการหนี้สินจากการกลับคำพิพากษาของศาลฎีกา และเงินมัดจำรับจากลูกค้าซึ่งลดลง 101 ล้านบาท

นอกเหนือจากหนี้สินที่ปรากฏในงบแสดงฐานะการเงินแล้ว บริษัทและบริษัทย่อยมีภาระผูกพันและหนี้สินที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตซึ่งเกี่ยวกับการลงทุนในอุปกรณ์โทรคมนาคมและค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องสำหรับการดำเนินงาน โดยในส่วนของภาระผูกพันเกี่ยวกับการจัดซื้ออุปกรณ์และสัญญาเช่าดำเนินงานและสัญญาบริการนั้น เป็นรายการที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจปกติของบริษัทและบริษัทย่อย รวมทั้งเป็นไปตามข้อตกลงระหว่างบริษัทย่อยและ JASIF ในส่วนของข้อพิพาทตามแผนฟื้นฟูกิจการของบริษัทนั้น บริษัทได้พิจารณาบันทึกประมาณการหนี้สินไว้ในงบการเงินไว้อย่างเพียงพอและเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบันแล้ว (รายละเอียดปรากฏตามหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 34)

ส่วนของผู้ถือหุ้น

ณ สิ้นปี 2562 บริษัทและบริษัทย่อยมีส่วนของผู้ถือหุ้นจำนวน 21,184 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2561 จำนวน 2,808 ล้านบาท ประกอบด้วย

- ทุนออกจำหน่ายและชำระเต็มมูลค่าแล้วจำนวน 4,083 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากสิ้นปี 2561 จำนวน 90 ล้านบาท จากหุ้นเพิ่มทุนจากการแปลงสภาพใบสำคัญแสดงสิทธิ JAS-W3 ซึ่งบริษัทได้ดำเนินการจดทะเบียนเพิ่มทุนที่ชำระแล้วกับกระทรวงพาณิชย์ในระหว่างปี 2562 จำนวน 180.4 ล้านหุ้น (สำหรับการแปลงสภาพ JAS-W3 ในเดือนธันวาคม 2561 เดือนมีนาคม มิถุนายน และกันยายน 2562)
- เงินรับล่วงหน้าค่าหุ้นจำนวน 162 ล้านบาท จากการแปลงสภาพ JAS-W3 ในเดือนธันวาคม 2562 จำนวน 37.8 ล้านหน่วย (คิดเป็นหุ้นสามัญจำนวน 45 ล้านหุ้น ที่ราคาแปลงสภาพหุ้นละ 3.605 บาท)
- ส่วนเกินมูลค่าหุ้นสามัญ จำนวน 7,761 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2561 จำนวน 570 ล้านบาท จากการบันทึกส่วนต่างของราคาแปลงสภาพ JAS-W3 กับราคาพาร์ (0.50 บาท) (ซึ่งอยู่ที่ 3.167 บาทต่อหุ้นในเดือนธันวาคม 2561 ราคา 3.105 บาทต่อหุ้นในเดือนมีนาคม มิถุนายนและกันยายน 2562) ของหุ้นเพิ่มทุนจากการแปลงสภาพ JAS-W3 ที่ได้จดทะเบียนเพิ่มทุนแล้วในระหว่างปี (จำนวน 180.4 ล้านหุ้น)
- กำไรสะสมจัดสรรแล้วและยังไม่จัดสรร จำนวน 7,888 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2561 จำนวน 2,564 ล้านบาท เป็นสำรองตามกฎหมายจำนวน 1,569 ล้านบาท (ในระหว่างปีมีการจัดสรรสำรองตามกฎหมายจำนวน 467 ล้านบาท) และกำไรสะสมที่ยังไม่จัดสรร จำนวน 6,320 ล้านบาท บริษัทและบริษัทย่อยมีกำไรสุทธิระหว่างปีจำนวน 7,265 ล้านบาท และมีการจ่ายเงินปันผลในปี 2562 รวม 4,728 ล้านบาท นอกจากนั้นบริษัทและบริษัทย่อยได้บันทึกผลขาดทุนจากการประมาณการผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานไว้ในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ (สุทธิจากภาษีเงินได้) จำนวน 147 ล้านบาท

ณ ปัจจุบันบริษัทมีทุนชำระแล้วทั้งสิ้นจำนวน 8,210.4 ล้านหุ้น (รวมทุนจดทะเบียนที่เพิ่มขึ้นจากการแปลงสภาพ JAS-W3 ในเดือนธันวาคม 2562 จำนวน 45 ล้านหุ้นแล้ว) และคงเหลือใบสำคัญแสดงสิทธิ JAS-W3 ที่ยังไม่ได้ใช้สิทธิ จำนวน 1,257.2 ล้านหน่วย โดยอัตราการใช้สิทธิแปลงสภาพ JAS-W3 อยู่ที่ 1 : 1.192 หุ้น และราคาใช้สิทธิ 3.605 บาท (ณ วันใช้สิทธิเดือนธันวาคม 2562)

โครงสร้างเงินทุน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 บริษัทและบริษัทย่อยมีหนี้สินรวมจำนวน 48,690 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 70 ของสินทรัพย์รวม และมีส่วนของผู้ถือหุ้นจำนวน 21,184 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 30 ของสินทรัพย์รวม อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นอยู่ที่ 2.30 เท่า

แต่เนื่องจากหนี้สินดังกล่าวได้รวมหนี้สินที่เกิดขึ้นจากการบันทึกสำรองการประกันรายได้ค่าเช่าสำหรับทรัพย์สินเส้นใยแก้วนำแสงส่วนเพิ่ม (ร้อยละ 20) จำนวน 26,362 ล้านบาท (ซึ่งเป็นการบันทึกประมาณการหนี้สินตามมาตรฐานบัญชี) และรายการหนี้สินอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับ JASIF (สำรองค่าขออนุญาตพาดสายเส้นใยแก้วนำแสงและสำรองค่าใช้จ่ายและค่าเช่าท่อร้อยสายที่เกี่ยวข้องกับการย้ายเส้นใยแก้วนำแสงลงดิน) จำนวน 1,139 ล้านบาท ซึ่งหากคำนวณโดยไม่รวมรายการดังกล่าวแล้ว อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นจะอยู่ที่ 1.00 เท่า

สภาพคล่อง

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 บริษัทและบริษัทย่อยมีเงินสดและรายการเทียบเท่าจำนวน 24,008 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2561 จำนวน 23,109 ล้านบาท โดยสรุปเงินสดสุทธิได้มาและใช้ไปในกิจกรรมต่างๆ ดังนี้

เงินสดสุทธิจากกิจกรรมดำเนินงาน	4,814	ล้านบาท
เงินสดสุทธิจากกิจกรรมลงทุน	32,147	ล้านบาท
เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมจัดหาเงิน	(13,853)	ล้านบาท
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้นสุทธิ	23,109	ล้านบาท

- เงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานสุทธิจำนวน 4,814 ล้านบาท เป็นยอดสุทธิของกำไรจากการดำเนินงานของบริษัทและบริษัทย่อย จำนวน 6,890 ล้านบาท การจ่ายค่าเช่า OFC ในส่วนของสำรองประกันรายได้ค่าเช่าให้กับ JASIF จำนวน 1,674 ล้านบาท รวมทั้งการจ่ายภาษีเงินได้และค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานซึ่งเป็นรายการปกติของธุรกิจ
- เงินสดจากกิจกรรมลงทุนสุทธิจำนวน 32,147 ล้านบาท เป็นยอดสุทธิของเงินรับจากการขายสินทรัพย์เข้ากองทุน (สุทธิจากค่าใช้จ่ายในการขาย) จำนวน 36,248 ล้านบาท เงินรับจากการจำหน่ายเงินลงทุนใน JASIF ของบริษัทในปี 2562 จำนวน 2,517 ล้านบาท มีการจ่ายเพื่อซื้อเงินลงทุนใน JASIF จำนวน 4,275 ล้านบาท และเงินสดจ่ายค่าอุปกรณ์ จำนวน 2,478 ล้านบาท
- เงินสดใช้ไปในกิจกรรมจัดหาเงินสุทธิจำนวน 13,853 ล้านบาท เป็นยอดสุทธิของเงินรับจากการเพิ่มทุนจากการแปลงสภาพ JAS-W3 ในปี 2562 จำนวน 258 ล้านบาท โดยบริษัทและบริษัทย่อยมีการจ่ายชำระดอกเบี้ย จ่ายชำระเงินกู้ยืมระยะสั้น และระยะยาวสุทธิจำนวน 3,862 ล้านบาท จ่ายชำระคืนเจ้าหนี้ผู้ถือหุ้น จำนวน 5,138 ล้านบาท จ่ายชำระหนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน จำนวน 347 ล้านบาท และจ่ายเงินปันผลให้กับผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ และบริษัทย่อย รวมจำนวน 4,749 ล้านบาท